

**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE**

29 août 2005

PROPOSITION DE LOI

modifiant, en ce qui concerne l'ouverture de comptes à vue par des mineurs non émancipés et les services y afférents, la loi du 30 avril 1958 relative à la capacité du mineur pour certaines opérations liées à l'épargne

(déposée par Mmes Karine Lalieux, Sophie Pécriaux, Colette Burgeon et Véronique Ghenne)

RÉSUMÉ

La loi du 30 avril 1958 relative à la capacité du mineur pour certaines opérations liées à l'épargne accorde au mineur non émancipé le droit de se faire ouvrir un livret d'épargne, un livret ou carnet de dépôt sans l'intervention de son représentant légal. La loi ne vise cependant pas les comptes à vue. Les pratiques des banques à l'égard des mineurs sollicitant l'ouverture d'un compte à vue sont divisées. Les auteurs de la présente proposition de loi, considérant les difficultés pratiques rencontrées par certains jeunes, autonomes, envisagent de permettre aux mineurs non émancipés de pouvoir ouvrir un compte à vue et aux mineurs non émancipés âgés d'au moins 15 ans de disposer des services bancaires visés par la loi du 24 mars 2003 instaurant un service bancaire de base.

**BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

29 augustus 2005

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 30 april 1958 betreffende de handelingsbekwaamheid van de minderjarige voor sommige spaarverrichtingen, wat de opening van zichtrekeningen door niet-ontvoogde minderjarigen alsmede de daaraan gekoppelde diensten betreft

(ingediend door de dames Karine Lalieux, Sophie Pécriaux, Colette Burgeon en Véronique Ghenne)

SAMENVATTING

De wet van 30 april 1958 betreffende de handelingsbekwaamheid van de minderjarige voor sommige spaarverrichtingen verleent de niet-ontvoogde minderjarige het recht een spaar- of een deposito-boekje te laten openen zonder toedoen van zijn wettelijke vertegenwoordiger. Die wet heeft echter geen betrekking op de zichtrekeningen. De banken houden er uiteenlopende praktijken op na wanneer een minderjarige zich bij hen aanmeldt om een zichtrekening op eigen naam te openen. De indieners van dit wetsvoorstel stellen vast dat sommige autonoom levende jongeren daardoor praktische moeilijkheden ondervinden. Bijgevolg stellen ze voor om niet-ontvoogde minderjarigen de mogelijkheid te bieden een zichtrekening te openen, waarbij minderjarigen van 15 en ouder bovendien toegang zouden krijgen tot de bankdiensten als bedoeld bij de wet van 24 maart 2003 tot instelling van een basis-bankdienst.

<i>cdH</i>	:	<i>Centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	:	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	:	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	:	<i>Front National</i>
<i>MR</i>	:	<i>Mouvement Réformateur</i>
<i>N-VA</i>	:	<i>Nieuw - Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	:	<i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a - spirit</i>	:	<i>Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.</i>
<i>Vlaams Belang</i>	:	<i>Vlaams Belang</i>
<i>VLD</i>	:	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

Abréviations dans la numérotation des publications :

<i>DOC 51 0000/000</i>	: Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
<i>QRVA</i>	: Questions et Réponses écrites
<i>CRIV</i>	: Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
<i>CRABV</i>	: Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
<i>CRIV</i>	: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (<i>PLEN</i> : couverture blanche; <i>COM</i> : couverture saumon)
<i>PLEN</i>	: Séance plénière
<i>COM</i>	: Réunion de commission
<i>MOT</i>	: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

<i>DOC 51 0000/000</i>	: Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
<i>QRVA</i>	: Schriftelijke Vragen en Antwoorden
<i>CRIV</i>	: Voorlopige versie van het Integrale Verslag (groene kaft)
<i>CRABV</i>	: Beknopt Verslag (blauwe kaft)
<i>CRIV</i>	: Integrale Verslag, met links het definitieve integrale verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
	(<i>PLEN</i> : witte kaft; <i>COM</i> : zalmkleurige kaft)
<i>PLEN</i>	: Plenum
<i>COM</i>	: Commissievergadering
<i>MOT</i>	: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

En son article 2, alinéa 2, la loi du 30 avril 1958 relative à la capacité du mineur pour certaines opérations liées à l'épargne, accorde au mineur non émancipé le droit «de se faire ouvrir un livret d'épargne, un livret ou carnet de dépôt sans l'intervention de son représentant légal, auprès des établissements financiers désignés par la loi. Aucune condition d'âge minimum n'est requise. Cette ouverture n'est assortie d'aucune formalité particulière.

Sauf opposition de son représentant légal, le mineur non émancipé et âgé de 16 ans révolus, peut retirer seul de ce compte un montant n'excédant pas 125 euros par mois.

La loi a prévu un régime spécifique pour l'épargne sans toutefois viser les comptes à vue et donc les cartes de banque qui y sont associées. Et c'est bien là que le bât blesse.

En effet, la banque est devenue un acteur incontournable de notre quotidien. On ne peut imaginer se passer de banque. C'est d'ailleurs la raison pour laquelle récemment une loi a instauré un service bancaire de base pour tout consommateur (loi du 24 mars 2003, *Moniteur belge* du 15 mai 2003 et arrêté royal du 7 septembre 2003, *Moniteur belge* du 15 septembre 2003).

Tout consommateur? Aucun seuil d'âge n'a été fixé. Sur cette base, un mineur pourra-t-il ouvrir seul un compte à vue?

Les pratiques des banques à l'égard des mineurs sollicitant l'ouverture d'un compte à vue sont actuellement divisées. Une harmonisation pour le respect des droits du consommateur mineur est indispensable. En effet, de manière générale, les consommateurs déploront le manque de clarté dans les conditions d'ouverture d'un compte pour jeunes.

Les mineurs sont frappés d'incapacité générale impliquant, en théorie, que tous les actes juridiques et judiciaires doivent être accomplis par le représentant légal du mineur. Cette incapacité est une mesure de protection afin d'éviter au mineur d'être lésé. L'esprit du

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Artikel 2, tweede lid, van de wet van 30 april 1958 betreffende de handelingsbekwaamheid van de minderjarige voor sommige spaarverrichtingen geeft de niet-ontvoogde minderjarige het recht bij de door de wet bedoelde financiële instellingen een spaar- of depositoboekje op zijn naam te laten openen zonder toedoen van zijn wettelijke vertegenwoordiger. Er wordt geen minimumleeftijd opgelegd. Evenmin gaat het openen van een rekening gepaard met enige bijzondere vorm vereiste.

Behoudens verzet van zijn wettelijke vertegenwoordiger mag de niet-ontvoogde minderjarige die volle 16 jaar oud is, zelf geld van zijn rekening opvragen voor een bedrag dat niet hoger ligt dan 125 euro per maand.

Wat het spaargeld betreft, heeft de wet dus in een specifieke regeling voorzien, maar die is niet van toepassing op de zichtrekeningen en de daarvan gekoppelde bankkaarten. Precies daar knelt het schoentje.

De banken zijn immers onmisbare partners geworden in ons dagelijks leven. We kunnen niet meer zonder. Overigens werd nog niet zo lang geleden om die reden een wet aangenomen die voor elke consument een basisbankdienst garandeert (wet van 24 maart 2003, *Belgisch Staatsblad* van 15 mei 2003, en koninklijk besluit van 7 september 2003, *Belgisch Staatsblad* van 15 september 2003).

Een basisbankdienst voor elke consument? Hoe dan ook werd geen enkele minimumleeftijd vastgelegd en derhalve rijst de vraag of een minderjarige op grond daarvan zelf een zichtrekening mag openen.

Momenteel houden de banken er uiteenlopende praktijken op na wanneer een minderjarige zich bij hen anmeldt om een zichtrekening op eigen naam te openen. Een betere bescherming van de rechten van de minderjarige consument vereist dat werk wordt gemaakt van een harmonisatie. Doorgaans zijn de consumenten immers niet te spreken over de onduidelijkheid van de voorwaarden waaronder voor jongeren al dan niet een rekening kan worden geopend.

De minderjarigen gelden als volledig handelingsonbekwaam, wat in theorie impliceert dat alle rechts-handelingen moeten worden gesteld door hun wettelijke vertegenwoordiger. Die onbekwaamheid is een beschermingsmaatregel die moet voorkomen dat de

Code civil est de considérer que le mineur est capable d'accomplir des actes mais que les effets de cette capacité ne doivent pas se retourner contre lui.

De nombreuses exceptions à l'incapacité du mineur ont été prévues, soit par la loi, soit par la jurisprudence. Par exemple, la loi du 30 avril 1958 relative à la capacité du mineur pour certaines opérations liées à l'épargne qui prévoit l'ouverture d'un compte épargne par un mineur seul, comme indiqué plus haut. Les articles 43 et suivants de la loi du 3 juillet 1978 relative au contrat de travail permettent au mineur d'encaisser sa rémunération. L'article 69, § 2, des lois coordonnées sur les allocations familiales prévoit que les allocations familiales sont payées directement au bénéficiaire de plus de 16 ans qui ne fait pas partie du ménage de l'allocataire.

En outre, il se dégage d'une jurisprudence constante que les actes conservatoires, c'est-à-dire ceux qui n'engagent pas le patrimoine du mineur mais visent au contraire à le protéger, à le conserver, sont permis au mineur seul dans la mesure où celui-ci a le discernement suffisant.

L'ouverture d'un compte à vue est un acte conservatoire qui ne met pas en danger la gestion du patrimoine du mineur. Le compte d'un mineur ne peut évidemment pas présenter un solde négatif. Les institutions bancaires doivent mettre tout en œuvre afin que le compte d'un mineur ne soit jamais débiteur conformément au principe selon lequel aucun crédit ne peut être octroyé au mineur d'âge. Toute opération entraînant un solde débiteur doit être refusée. Les intérêts débiteurs, dans la mesure où il s'agirait d'une incompatibilité des systèmes informatiques bancaires, seraient à charge de la banque.

Ouvrir un compte à vue est un acte de la vie quotidienne qu'un mineur doué de discernement devrait pouvoir accomplir seul. Ainsi est prévue la possibilité pour tout mineur de 15 ans et plus d'ouvrir un compte à vue sans l'intervention nécessaire d'un représentant légal. En effet, l'âge de 15 ans, correspond, par exemple, à l'âge auquel le mineur peut s'engager dans les liens d'un contrat d'occupation d'étudiant ou d'apprentissage et peut donc se procurer des revenus.

rechten van de minderjarige worden geschaad. Terzake huldigt het Burgerlijk Wetboek het uitgangspunt dat de minderjarige weliswaar bekwaam is zelf handelingen te stellen, maar dat de negatieve gevolgen van die bekwaamheid zich niet tegen hem mogen keren.

Op de handelingsbekwaamheid van de minderjarige bestaan heel wat - wettelijke én jurisprudentiële - uitzonderingen. Eerder werd bijvoorbeeld reeds aangegeven dat de minderjarige, op grond van de wet van 30 april 1958 betreffende de handelingsbekwaamheid van de minderjarige voor sommige spaarverrichtingen, het recht heeft zelf een spaarrekening te openen. De artikelen 43 en volgende van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten verlenen de minderjarige dan weer het recht zelf zijn loon te ontvangen. Voorts bepaalt artikel 69, § 2, van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag dat die kinderbijslag rechtstreeks wordt uitgekeerd aan de rechthebbende die ouder is dan 16 en die niet langer deel uitmaakt van het gezin van de bijslagtrekkende.

Bovendien blijkt uit de vaste rechtspraak terzake dat de minderjarige ook mag overgaan tot bewarende maatregelen (dat wil zeggen maatregelen die zijn vermogen niet aantasten, maar die er daarentegen toe strekken dat vermogen te beschermen en in stand te houden). Voorwaarde is wel dat de minderjarige over voldoende onderscheidingsvermogen beschikt.

De opening van een zichtrekening is een bewarende maatregel die het beheer van het vermogen van de minderjarige niet in het gedrang brengt. Uiteraard mag de rekening van de minderjarige géén negatief saldo vertonen. De bankinstellingen moeten er alles aan doen opdat die rekening nooit in het rood gaat, overeenkomstig het beginsel volgens hetwelk aan minderjarigen géén krediet mag worden toegestaan. Elke transactie die tot een negatief saldo leidt, moet worden geweigerd. De debetrente komt ten laste van de bank, aangezien ze niet verenigbaar is met de bankinformaticasystemen.

Een zichtrekening openen is een dagelijkse handeling die een minderjarige met het nodige onderscheidingsvermogen zelf zou moeten kunnen verrichten. Daarom wordt voorgesteld dat elke minderjarige van 15 jaar en ouder een zichtrekening kan openen zonder dat zijn wettelijke vertegenwoordiger daar zijn fiat voor moet geven. De leeftijd van 15 jaar komt immers overeen met de leeftijd waarop de minderjarige, bijvoorbeeld, een overeenkomst voor een studentenjob of een leerovereenkomst kan sluiten en zich bijgevolg van een inkomen kan voorzien.

Dans la pratique et malgré les dispositions légales et jurisprudentielles développées ci-dessus, de nombreux jeunes rencontrent des difficultés dans leur relation avec les banques. Ces dernières refusent bien souvent qu'un compte à vue soit ouvert (et même parfois un compte épargne) sans la signature d'un représentant légal.

Or, comment un mineur étranger non accompagné d'un représentant légal et en attente de la désignation d'un tuteur pourra-t-il accéder au service bancaire de base dont tout consommateur peut se prévaloir? Comment un mineur en conflit avec ses parents pourra-t-il placer sur un compte la rémunération perçue lors d'un job de vacances ou d'un contrat d'apprentissage et en disposer pour ses dépenses courantes au moyen des paiements électroniques largement répandus? Comment peut-il percevoir directement ses allocations familiales? Seule l'ouverture d'un compte à vue permettra au jeune de gérer adéquatement son argent dans ces différentes situations.

De nombreux professionnels des services du secteur de l'aide à la jeunesse (services d'aide en milieu ouvert, services résidentiels, autorités mandantes telles que Service de l'aide à la jeunesse ou le Service de protection judiciaire, etc.) ou d'autres secteurs (centre public d'action sociale, centre psycho-médico-social, etc.) rencontrent de plus en plus souvent des jeunes confrontés à ces questions. Ces jeunes ont besoin d'un compte à vue leur permettant de toucher les différentes sommes d'argent qui leur sont dues (revenus professionnels, aide sociale, allocations familiales) et leur permettant d'effectuer des opérations de paiement courantes, tout en étant sûr que leurs parents ne pourront accéder à leur compte.

Il nous paraît également important de souligner qu'à l'heure actuelle, ces jeunes, n'ayant pas de comptes bancaires, n'ont pas d'autre choix que de percevoir leurs différentes sources de revenus en argent liquide, bien souvent en une seule mensualité. C'est un handicap pour eux dans leur apprentissage progressif de la gestion d'un budget. Ce devoir de gestion accru pour un jeune de moins de 18 ans par rapport à un jeune de plus de 18 ans qui lui pourra ouvrir seul un compte à vue, nous paraît tout à fait illogique et discriminatoire.

Rappelons que le pouvoir d'administration et de gestion des parents doit s'exercer en bon père de famille dans l'intérêt du mineur. Dans les situations de conflit entre parents et enfants, il est à craindre que ce ne soit

In de praktijk, en ondanks de hierboven toegelichte wettelijke bepalingen en jurisprudentiële beslissingen, ondervinden tal van jongeren nog moeilijkheden in hun relatie met de banken. Die weigeren zeer vaak voor hen een zichtrekening (en soms zelfs een spaarrekening) te openen, zonder te beschikken over de handtekening van een wettelijke vertegenwoordiger.

De vraag rijst hoe een niet door een wettelijke vertegenwoordiger begeleide minderjarige vreemdeling die bovendien nog geen voogd toegewezen heeft gekregen, in die omstandigheden toegang kan hebben tot de basisbankdienst waarop elke consument nochtans aanspraak maakt. Hoe kan voorts een minderjarige die in conflict leeft met zijn ouders, het loon van zijn vakantiejob of van zijn activiteiten in het kader van een leercontract op een rekening storten en over dat geld beschikken, om via de wijdverbreide elektronische betaalmiddelen zijn courante uitgaven te doen? En hoe kan diezelfde minderjarige rechtstreeks zijn kindergeld ontvangen? Alleen als hij zelf een zichtrekening kan openen, zal hij zijn geld in die verschillende gevallen adequaat kunnen beheren.

Tal van beroepsmensen uit de sector van de jeugdbijstand (diensten voor hulpverlening in open milieu, residentiële diensten, speciaal gemachtigde instanties zoals de onder de Franse Gemeenschap ressorterende Dienst voor hulpverlening aan de jeugd of de Dienst voor gerechtelijke bescherming) en uit andere sectoren (openbare centra voor maatschappelijk welzijn, centra voor leerlingenbegeleiding enzovoort) krijgen almaal meer jongeren over de vloer die met dergelijke problemen te kampen hebben. Ze hebben een zichtrekening nodig om de hen verschuldigde geldbedragen te kunnen ontvangen (beroepsinkomsten, sociale bijstand, kinderbijslag) en courante betalingstransacties te kunnen uitvoeren, waarbij zij de zekerheid moeten hebben dat hun ouders geen toegang hebben tot hun rekening.

Tevens lijkt het ons van belang te onderstrepen dat jongeren zonder bankrekening vandaag de dag geen andere keuze hebben dan hun geld cash te ontvangen en doorgaans dan nog in één keer. Daardoor is het voor hen niet makkelijk al doende te leren hoe zij zelf hun budget moeten beheren. Wij vinden het volstrekt onlogisch en zelfs discriminerend dat jongeren boven de 18 wél een zichtrekening kunnen openen en jongeren onder de 18 niet, terwijl het beheren van een eigen rekening ook voor hén steeds belangrijker wordt.

Ter herinnering: de ouders moeten bij het beheer van het vermogen van de minderjarige als een goed huisvader optreden en de belangen van de minderjarige voor ogen houden. Bij een conflict tussen de ouders en hun

pas le cas. Par exemple, un jeune vivant avec ses parents qui ont des problèmes d'alcoolisme ou de prodigalité peut craindre que ses parents dilapident son argent. Par ailleurs, les possibilités pour un jeune de demander des comptes à ses parents sont rares (redition de compte à la majorité ou interpellation du procureur du Roi qui bénéficie du monopole de la saisine du tribunal de la jeunesse dans un délai souvent long).

Enfin, les risques pris par les banques en permettant à un mineur d'âge d'ouvrir seul un compte à vue sont quasi inexistant puisque les comptes en banque des mineurs d'âge ne peuvent présenter un solde négatif. Par conséquent, le seul risque existant est que le mineur d'âge mette son compte à zéro.

Nous pensons que l'absence de dispositions spécifiques autorisant l'ouverture d'un compte à vue par des mineurs sans l'intervention de leurs représentants légaux est préjudiciable pour tous les mineurs d'âge et, plus particulièrement, pour ceux en difficulté. Par ailleurs, cette absence de dispositions légales permet aux banques de modaliser les conditions d'accès de manière peu transparente et arbitraire.

Pour toutes ces raisons, les services droit des jeunes sont d'avis que l'accès à un service bancaire de base pour les mineurs de plus de 15 ans doit être autorisé légalement. En effet, les limites prévues par la loi pour l'ouverture et le retrait d'argent d'un compte d'épargne, les difficultés pratiques rencontrées par certains jeunes vivant en autonomie et l'évolution de la société actuelle les incitent à penser que les mineurs d'âge doivent pouvoir ouvrir et retirer seuls de l'argent d'un compte à vue (avec une impossibilité, bien sûr, que le compte puisse présenter un solde négatif).

Karine LALIEUX (PS)
 Sophie PÉCRIAUX (PS)
 Colette BURGEON (PS)
 Véronique GHENNE (PS)

kinderen vult te vrezen dat zulks niet het geval is. Zo kan een minderjarig kind van ouders met een drankprobleem of van spilzuchtige ouders met recht en reden vrezen dat zijn spaargeld wordt opgesoupeerd. Overigens beschikken minderjarigen over weinig mogelijkheden om van hun ouders rekenschap te vragen (het doen van rekening en verantwoording bij de meerjarigheid van het kind, dan wel de aanhangigmaking bij de procureur des Konings, die als enige - en vaak pas na een tijdrovende procedure - de zaak bij de jeugdrechter kan aanbrengen).

Tot slot lopen de banken amper een risico wanneer zij een minderjarige de toestemming geven zelf een zichtrekening te openen, aangezien de bankrekeningen van minderjarigen geen negatief saldo mogen vertonen. Bijgevolg bestaat het enige risico erin dat de minderjarige het bedrag op zijn rekening tot nul herleidt.

Het ontbreken van specifieke bepalingen op grond waarvan een minderjarige zonder toedoen van zijn wettelijke vertegenwoordigers een zichtrekening kan openen, benadeelt volgens ons alle minderjarigen en zeker zij die in een moeilijke situatie verkeren. Overigens maken de banken van die leemte in de wetgeving gebruik om vage en zelfs willekeurige voorwaarden te hanteren wat het recht op het openen van een eigen rekening betreft.

Om al die redenen zijn de diensten die zich met de rechten van jongeren bezighouden, de mening toegegaan dat minderjarigen ouder dan 15 wettelijk toegang zouden moeten krijgen tot een basisbankdienst. Thans zijn het openen van een spaarrekening en het afhalen van geld van die rekening aan heel wat beperkingen onderworpen. Gelet daarop, alsook op de praktische moeilijkheden die sommige autonoom levende jongeren ondervinden en op de evolutie van de hedendaagse samenleving, pleiten voormelde diensten ervoor dat de minderjarigen zelf een zichtrekening zouden mogen openen en er geld van afhalen (waarbij die rekening uiteraard nooit een negatief saldo mag vertonen).

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

A l'article 2 de la loi du 30 avril 1958 relative à la capacité du mineur pour certaines opérations liées à l'épargne, sont apportées les modifications suivantes:

- 1) À l'alinéa 2, les mots «un compte à vue, le cas échéant, en application de la loi du 24 mars 2003 instaurant un service bancaire de base» sont insérés entre les mots «ou carnet de dépôt,» et les mots «, auprès des caisses»;
- 2) L'article est complété par un alinéa, rédigé comme suit:

«Le mineur non émancipé et âgé de 15 ans révolus a, sans le consentement de son représentant légal, accès aux services et opérations visés à l'article 3, § 2, de la loi du 24 mars 2003 instaurant un service bancaire de base.».

30 juin 2005

Karine LALIEUX (PS)
 Sophie PÉCRIAUX (PS)
 Colette BURGEON (PS)
 Véronique GHENNE (PS)

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 2 van de wet van 30 april 1958 betreffende de handelingsbekwaamheid van de minderjarige voor sommige spaarverrichtingen worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1) Het tweede lid wordt vervangen door de volgende bepaling:
 «De niet ontvoogde minderjarige kan bij de in het eerste lid aangewezen kassen of ondernemingen op zijn naam een spaar- of depositoboekje dan wel, in voor-komend geval en met toepassing van de wet van 24 maart 2003 tot instelling van een basis-bankdienst, een zichtrekening laten openen zonder toedoen van zijn wettelijke vertegenwoordiger.»;
- 2) Het artikel wordt aangevuld met een lid dat luidt als volgt:
 «De niet-ontvoogde minderjarige die volle vijftien jaar oud is heeft, zonder dat daartoe de instemming van zijn wettelijke vertegenwoordiger is vereist, toegang tot de diensten en transacties als bedoeld in artikel 3, § 2, van de wet van 24 maart 2003 tot instelling van een basis-bankdienst.».

30 juni 2005

TEXTE DE BASE**Loi du 30 avril 1958 [relative à la capacité du mineur pour certaines opérations liées à l'épargne]**Art. 1er

[...]

Art. 2

Le mineur émancipé sera réputé majeur dans ses rapports avec [la Caisse générale d'épargne et de retraite et les caisses d'épargne privées soumises aux dispositions relatives au contrôle de ces caisses, coordonnées par arrêté royal du 23 juin 1967]. [Le mineur émancipé sera également réputé majeur, [...] dans les rapports avec:

1) les entreprises mentionnées à l'article 1er, deuxième alinéa, 1° de l'arrêté royal n° 185 du 9 juillet 1935, modifié par l'arrêté royal du 22 octobre 1937 et l'arrêté-loi du 23 décembre 1946;

2) les entreprises inscrites à la liste établie en application de l'article 2 , troisième alinéa du même arrêté royal.]

[Le mineur non émancipé pourra se faire ouvrir un livret d'épargne, un livret ou carnet de dépôt, auprès des caisses ou les entreprises désignées à l'alinéa premier, sans l'intervention de son représentant légal.]

[Sauf opposition de son représentant légal, le mineur non émancipé et âgé de seize ans révolus sera admis à retirer seul les sommes inscrites au livret ou carnet qu'il a ouvert; il ne pourra toutefois, sans le consentement de son représentant légal, opérer dans le courant du même mois des retraits excédant [125 EUR].

Le Roi peut modifier le montant fixé à l'alinéa 3 en tenant compte de l'évolution économique et sociale.]

TEXTE DE BASE ADAPTE A LA PROPOSITION**Loi du 30 avril 1958 [relative à la capacité du mineur pour certaines opérations liées à l'épargne]**Art. 1er

[...]

Art. 2

Le mineur émancipé sera réputé majeur dans ses rapports avec [la Caisse générale d'épargne et de retraite et les caisses d'épargne privées soumises aux dispositions relatives au contrôle de ces caisses, coordonnées par arrêté royal du 23 juin 1967]. [Le mineur émancipé sera également réputé majeur, [...] dans les rapports avec:

1) les entreprises mentionnées à l'article 1er, deuxième alinéa, 1° de l'arrêté royal n° 185 du 9 juillet 1935, modifié par l'arrêté royal du 22 octobre 1937 et l'arrêté-loi du 23 décembre 1946;

2) les entreprises inscrites à la liste établie en application de l'article 2 , troisième alinéa du même arrêté royal.]

[Le mineur non émancipé pourra se faire ouvrir un livret d'épargne, un livret ou carnet de dépôt, **un compte à vue, le cas échéant, en application de la loi du 24 mars 2003 instaurant un service bancaire de base**¹, auprès des caisses ou les entreprises désignées à l'alinéa premier, sans l'intervention de son représentant légal.]

[Sauf opposition de son représentant légal, le mineur non émancipé et âgé de seize ans révolus sera admis à retirer seul les sommes inscrites au livret ou carnet qu'il a ouvert; il ne pourra toutefois, sans le consentement de son représentant légal, opérer dans le courant du même mois des retraits excédant [125 EUR].

Le Roi peut modifier le montant fixé à l'alinéa 3 en tenant compte de l'évolution économique et sociale.]

¹ Art. 2

BASISTEKST**Wet van 30 april 1958 [betreffende de handelingsbekwaamheid van de minderjarige voor sommige spaarverrichtingen]****Art. 2**

De ontvoogde minderjarige wordt als meerderjarig beschouwd in zijn betrekkingen met [de Algemene Spaar- en Lijfrentekas en de private spaarkassen die onderworpen zijn aan de bepalingen betreffende de controle op die kassen, gecoördineerd bij koninklijk besluit van 23 juni 1967]. [De ontvoogde minderjarige wordt [...] eveneens als meerderjarig beschouwd in zijn betrekkingen met:

1) de ondernemingen bedoeld in artikel 1, tweede lid, 1°, van het koninklijk besluit nr. 185 van 9 juli 1935, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 22 oktober 1937 en de besluitwet van 23 december 1946;

2) de ondernemingen vermeld in de lijst opgesteld ter uitvoering van artikel 2 , derde lid, van hetzelfde koninklijk besluit.]

[De niet ontvoogde minderjarige kan bij de in het eerste lid aangewezen kassen of ondernemingen een spaar- of depositoboekje op zijn naam laten openen zonder toedoen van zijn wettelijke vertegenwoordiger.]

[Behoudens verzet van zijn wettelijke vertegenwoordiger is de niet-ontvoogde minderjarige die volle zestien jaar oud is, bevoegd om zelf de geldsommen op te vragen die zijn ingeschreven op het door hem geopende spaar- of depositoboekje; hij kan echter, zonder de toestemming van zijn wettelijke vertegenwoordiger, in de loop van dezelfde maand niet meer dan [125 EUR] opvragen.

De Koning kan het in het derde lid bepaalde bedrag wijzigen, rekening houdend met de economische en sociale evolutie.]

BASISTEKST AANGEPAST AAN HET VOORSTEL**Wet van 30 april 1958 [betreffende de handelingsbekwaamheid van de minderjarige voor sommige spaarverrichtingen]****Art. 2**

De ontvoogde minderjarige wordt als meerderjarig beschouwd in zijn betrekkingen met [de Algemene Spaar- en Lijfrentekas en de private spaarkassen die onderworpen zijn aan de bepalingen betreffende de controle op die kassen, gecoördineerd bij koninklijk besluit van 23 juni 1967]. [De ontvoogde minderjarige wordt [...] eveneens als meerderjarig beschouwd in zijn betrekkingen met:

1) de ondernemingen bedoeld in artikel 1, tweede lid, 1°, van het koninklijk besluit nr. 185 van 9 juli 1935, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 22 oktober 1937 en de besluitwet van 23 december 1946;

2) de ondernemingen vermeld in de lijst opgesteld ter uitvoering van artikel 2 , derde lid, van hetzelfde koninklijk besluit.]

De niet ontvoogde minderjarige kan bij de in het eerste lid aangewezen kassen of ondernemingen op zijn naam een spaar- of depositoboekje dan wel, in voorkomend geval en met toepassing van de wet van 24 maart 2003 tot instelling van een basis-bankdienst, een zichtrekening laten openen zonder toedoen van zijn wettelijke vertegenwoordiger.¹

[Behoudens verzet van zijn wettelijke vertegenwoordiger is de niet-ontvoogde minderjarige die volle zestien jaar oud is, bevoegd om zelf de geldsommen op te vragen die zijn ingeschreven op het door hem geopende spaar- of depositoboekje; hij kan echter, zonder de toestemming van zijn wettelijke vertegenwoordiger, in de loop van dezelfde maand niet meer dan [125 EUR] opvragen.

De Koning kan het in het derde lid bepaalde bedrag wijzigen, rekening houdend met de economische en sociale evolutie.]

¹ Art. 2

Le mineur non émancipé et âgé de 15 ans révolus a, sans le consentement de son représentant légal, accès aux services et opérations visés à l'article 3, § 2, de la loi du 24 mars 2003 instaurant un service bancaire de base.²

Art. 3

[L'opposition visée [à l'article 2] sera faite, poursuivie et jugée d'après les règles de la procédure de droit commun, sauf les dérogations suivantes:

L'exploit d'opposition sera notifié à la personne ou à l'une des personnes chargées de la gestion journalière [de la caisse d'épargne] ou de l'entreprise qui a ouvert le livret d'épargne, ou le livre ou le carnet de dépôt, et mentionnera à peine de nullité, la qualité en laquelle agit l'opposant, ainsi que les nom, prénoms, lieu et date de naissance du mineur [...].

Dans la huitaine de la date de signification de l'exploit, l'opposant sera tenu, sous peine de nullité de son opposition, d'assigner en validité le mineur [...] et de dénoncer la demande en validité à la personne ou à l'une des personnes chargées de la gestion journalière [de la caisse d'épargne] ou de l'entreprise qui a ouvert le livret d'épargne, ou le livre ou le carnet de dépôt.

Le délai pour faire opposition ou interjeter appel sera de huit jours à partir de la notification du jugement; celui pour se pourvoir en cassation, de quinze jours.

La décision qui aura acquis l'autorité de la chose jugée sera notifiée à la personne ou à l'une des personnes chargées de la gestion journalière [de la caisse d'épargne] ou de l'entreprise qui a ouvert le livret d'épargne, ou le livre ou le carnet de dépôt.

Les notifications aux personnes chargées de la gestion journalière pourront être faites par lettre recommandée à la poste.]

Art. 3

[L'opposition visée [à l'article 2] sera faite, poursuivie et jugée d'après les règles de la procédure de droit commun, sauf les dérogations suivantes:

L'exploit d'opposition sera notifié à la personne ou à l'une des personnes chargées de la gestion journalière [de la caisse d'épargne] ou de l'entreprise qui a ouvert le livret d'épargne, ou le livre ou le carnet de dépôt, et mentionnera à peine de nullité, la qualité en laquelle agit l'opposant, ainsi que les nom, prénoms, lieu et date de naissance du mineur [...].

Dans la huitaine de la date de signification de l'exploit, l'opposant sera tenu, sous peine de nullité de son opposition, d'assigner en validité le mineur [...] et de dénoncer la demande en validité à la personne ou à l'une des personnes chargées de la gestion journalière [de la caisse d'épargne] ou de l'entreprise qui a ouvert le livret d'épargne, ou le livre ou le carnet de dépôt.

Le délai pour faire opposition ou interjeter appel sera de huit jours à partir de la notification du jugement; celui pour se pourvoir en cassation, de quinze jours.

La décision qui aura acquis l'autorité de la chose jugée sera notifiée à la personne ou à l'une des personnes chargées de la gestion journalière [de la caisse d'épargne] ou de l'entreprise qui a ouvert le livret d'épargne, ou le livre ou le carnet de dépôt.

Les notifications aux personnes chargées de la gestion journalière pourront être faites par lettre recommandée à la poste.]

² Art. 2

De niet-ontvoogde minderjarige die volle vijftien jaar oud is heeft, zonder dat daartoe de instemming van zijn wettelijke vertegenwoordiger is vereist, toegang tot de diensten en transacties als bedoeld in artikel 3, § 2, van de wet van 24 maart 2003 tot instelling van een basis-bankdienst.²

Art. 3

[Het [in artikel 2] bedoelde verzet wordt ingesteld, vervolgd en berecht volgens de regelen van de rechtspleging van gemeen recht, behoudens de volgende afwijkingen:

Het exploot tot verzet wordt betekend aan de persoon of aan een van de personen belast met het dagelijks beheer van de [spaarkas] of van de onderneming die het spaar- of depositoboekje heeft geopend, en vermeldt, op straffe van nietigheid, de hoedanigheid waarin hij die verzet doet, handelt, benevens de naam, de voornamen, geboorteplaats en -datum van de minderjarige [...].

Binnen acht dagen te rekenen van de datum der betekening van het exploot, is hij die verzet doet, op straffe van nietigheid van zijn verzet, gehouden de minderjarige [...] tot geldigverklaring te dagvaarden en de persoon of een van de personen belast met het dagelijks beheer van de [spaarkas] of van de onderneming die het spaar- of het depositoboekje heeft geopend, de eis tot geldigverklaring aan te zeggen.

De termijn om verzet aan te tekenen of om hoger beroep in te stellen bedraagt acht dagen, te rekenen van de betekening van het vonnis; de termijn om zich in cassatie te voorzien bedraagt vijftien dagen.

De in kracht van gewijsde gegane beslissing wordt betekend aan de persoon of aan een van de personen belast met het dagelijks beheer van de [spaarkas] of van de onderneming die het spaar- of het depositoboekje heeft geopend.

De betekeningen aan de personen belast met het dagelijks beheer kunnen bij ter post aangetekende brief worden gedaan.]

Art. 3

[Het [in artikel 2] bedoelde verzet wordt ingesteld, vervolgd en berecht volgens de regelen van de rechtspleging van gemeen recht, behoudens de volgende afwijkingen:

Het exploot tot verzet wordt betekend aan de persoon of aan een van de personen belast met het dagelijks beheer van de [spaarkas] of van de onderneming die het spaar- of depositoboekje heeft geopend, en vermeldt, op straffe van nietigheid, de hoedanigheid waarin hij die verzet doet, handelt, benevens de naam, de voornamen, geboorteplaats en -datum van de minderjarige [...].

Binnen acht dagen te rekenen van de datum der betekening van het exploot, is hij die verzet doet, op straffe van nietigheid van zijn verzet, gehouden de minderjarige [...] tot geldigverklaring te dagvaarden en de persoon of een van de personen belast met het dagelijks beheer van de [spaarkas] of van de onderneming die het spaar- of het depositoboekje heeft geopend, de eis tot geldigverklaring aan te zeggen.

De termijn om verzet aan te tekenen of om hoger beroep in te stellen bedraagt acht dagen, te rekenen van de betekening van het vonnis; de termijn om zich in cassatie te voorzien bedraagt vijftien dagen.

De in kracht van gewijsde gegane beslissing wordt betekend aan de persoon of aan een van de personen belast met het dagelijks beheer van de [spaarkas] of van de onderneming die het spaar- of het depositoboekje heeft geopend.

De betekeningen aan de personen belast met het dagelijks beheer kunnen bij ter post aangetekende brief worden gedaan.]

² Art. 2